ZDRAVSTVO I KLIMATSKE PROMJENE

NOVA GLUPOST NA OBZORU: MODERNA MEDICINA PRIDONOSI KLIMATSKIM PROMJENAMA

Prosječno educitranoj, prosječno inteligentnoj (nekorumpiranoj) osobi teško je slušati svakodnevne besmislice koje javno serviraju tzv. globalisti posredstvom svojih medija i političara, bez objektivne znanstvene rasprave. Spomenimo samo neke od tih gluposti koje se u stvari medijski prenose poput svojevrsnih pamfleta: razorne pandemije, globalno zatopljenje, prekomjerna i štetna produkcija CO_2, potreba utjecaja čovjeka na klimatske promjene itd. Nisam ekspert, pa neću ulaziti u detalje, prepustit ću to ljudima koji o tome znaju više, a imaju morala i integriteta da stvari sagledaju realno. Ograničit ću se samo na ono što dobro poznajem i što smatram notornom glupošću koja se poput mnogih želi „prodati“ naivnim i dobronamjernim ljudima. S obzirom da se CO_2 čak spominje u kontekstu raka i oboljelih od te bolesti smatram se pozvanim da prokomentiram ovu u nizu mnogih gluposti koje se serviraju ljudima.

UGLJIČNI OTISAK I TERAPIJE PROTIV RAKA

Neću elaborirati činjenicu da je CO_2 neophodan za život ljudi, životinja i biljaka, za uzgoj stanica u kulturi, da je čovjekov utjecaj na razinu CO_2 i u najgorim scenarijima zanemariv itd. U ovom ću se tekstu osvrnuti na stvar koja se pojavila u nekim medijskim napisima da bolesnike sa rakom treba lišiti terapije, jer ona doprinosi ugljičnom otisku koji itekako ima veze sa skrbi za rak. Naime, prije tri godine Američko društvo za borbu protiv raka požalilo se da liječenje pacijenata stvara prevelik „ugljični otisak“. Sada se SAD suočavaju s nestašicom lijekova protiv raka. Prema Američkoj udruzi za borbu protiv raka iz 2020. rečeno je doslovno da zbog „CO_2 otiska“ pacijenti s rakom doprinose ubrzanju klimatskih promjena koje je uzrokovao čovjek. U 2023. godini postoji nedostatak lijekova koje kliničari koriste za liječenje pacijenata, a za koje su se neki od njih ranije žalili da oštećuju okoliš. Na red je došla i moderna medicina kao uzrok planetarnog zagrijavanja, dok se istovremeno postupno ukida liječenje raka pod krinkom da više nema dovoljno lijekova protiv raka za liječenje svih? U najmanju je ruku čudno da su stvari poput anestezije i lijekova protiv raka iznenada na nišanu za eliminaciju od strane 'agende' globalnog zagrijavanja. S anestezijom izravno pokušavaju

zabraniti određene vrste tretmana koje navodno utječu na klimu, a lijekova protiv raka odjednom nema dovoljno u klinikama za rak.

U članku *„Three years ago, American cancer Society complained that treating patients created too big of a „carbon footprint“. Now , the United States a cancer drug shortage“*piše: „Pogodite tko ima najviše koristi od američke nestašice lijekova protiv raka? Komunistička Kina“.

Časopis *The Lancet* nedavno je objavio studiju o nestašici lijekova protiv raka i kako je to utjecalo na liječenje raka. Lijekovi za kemoterapiju posebno nedostaje u SAD-u dosegnuvši najniže razine u tri desetljeća, do te mjere da stručnjaci proglašavaju krizu. Navodno u SAD-u čak 100.000 pacijenata više nema pristup lijekovima za kemoterapiju kao nekada. U nekim se medijima postavlja pitanje: „ Mogu li se bolnice pretvoriti u strojeve za borbu protiv klimatskih promjena? (ili „Ozelenjavanje američkog zdravstva“).

Budući da je „zeleno“ tipično šifra za anti-humano, možemo samo pretpostaviti da ono što oni misle pod „ozelenjavanjem“ zdravstvene skrbi, da će pacijentima biti ostavljeno sve manje mogućnosti liječenja. Zbog toga će više njih na kraju umrijeti, što će dodatno „ozeleniti“ planet, ostavljajući manje ljudi na životu.

Ako je suditi napisima korporativnih (središnjih) i alternativnih medija, pojedini potezi tzv. globalista nemaju smisla ili najblaže rečeno izazivaju kontroverzu. S jedne se strane favorizira Big – Pharma i stvaranje lijekova (od kojih su oni protiv raka najskuplji i stoga najisplativiji), a s druge strane pacijente se ostavlja bez lijekova, da umru i tako depopuliraju planet. Čini se da dolazi do promjene moći zahvaljujući novim dozvolama američke Uprave za hranu i lijekove (FDA) za uvoz lijekova protiv raka iz komunističke Kine, koja sve više proizvodi lijekove za Ameriku. Drugim riječima, još jedna američka industrija prepuštena je jednom od najvećih političkih 'neprijatelja' zemlje. Čini se da je sve ovo usmjereno na daljnje slabljenje američkog ekonomoskog statusa uz istovremeno jačanje onog komunističke Kine.

I sve to radi pod krinkom borbe protiv klimatskih promjena izazvanih čovjekom. Jer lijekovi iz Kine valjda ne pridonose ugljičnom otisku. Krajnje je vrijeme za otvaranje istinske znanstvene rasprave o tzv. 'klimatskim promjenama'. Nitko ne osporava a priori da se moguće događaju neke klimatske promjene, no potpuno izostaju znanstveno argumentirani odgovori na pitanje o kakvim se promjenama radi i čime su one točno uzrokovane. Zar nije logično pomisliti, primjerice da Sunce ili neke elektromagnetske promjene Zemlje moguće također utječu na neke klimatske fenomene? Ili je možda logičnije optužiti goveda, životinje ili čak poljoprivrednike, odnosno oboljele od raka koji su na liječenju u bolnicama za nastanke uragana ili tuče?

Ekosustav Zemlje funkcionirao je uz različite kataklizme i promjene milijunima godina, logično je da će fukcionirati i dalje, te da čovjek svojom intervencijom neće promijeniti sudbinu Zemlje. Ono što, međutim gledamo je zaposjedanje Zemlje od strane korporacija (koje uništavaju ekosustave, zagađuju, nemilosrdno iskorištavaju, prisvajaju resurse poput vode i zraka) nauštrb čitave biosfere i ljudi, a govore nam o 'zelenim rješenjima', pri tome gaseći sve što je istinski zeleno. Gledamo i poslušnike, mahom političare, bankare i birokrate koji, misleći da će se 'nekako izvući' (tko zna kakve oni priče i obećanja dobivaju), to dopuštaju i provode odluke u tom pravcu. Ne shvaćaju da su samo 'potrošna roba'. Gledamo i ljude koji počinju shvaćati tko je istinski ugrožen ovim agendama i propagandom – to smo mi

ljudi i život na Zemlji. Vjerujem da će stoga ako ne prije, bar sada ljudi moći lakše donijeti odluke kako živjeti i djelovati dalje.

MEDICINSKO OBJAŠNJENJE MASOVNE HISTERIJE KLIMATSKIH KRIZA

Epizode masovne histerije bilježe se još od srednjeg vijeka. Bilo je suđenja vješticama, pa čak i „plesne kuge“ 1518. godine sa sudionicima pod stresom koji su plesali tjednima, ponekad dok nisu bili toliko umorni da su umrli. Zapadni svijet strahovao je od komunizma. Nadalje, ljude se plašilo kako od ponoći 1.siječnja 2000. godine računalni sustavi neće uspjeti prepoznati godinu, a masovni nestanci električne energije uništit će društvo. Mnogo je takvih primjera u povijesti. Nedavno smo bili svjedoci prave histerije oko pandemije Covida. Ljudi su se tukli u dućanima i na ulicama zbog nošenja/nenošenja maske! Istraživači takve kolektivne strahove nazivaju masovnom histerijom. Oni to smatraju psihogenom bolešću, „stanjem koje počinje u umu, a ne u tijelu“. Uključuje ljude koji se osjećaju tjeskobno, bolesno ili ludo, bez obzira na nepostojanje bilo kakvog fizičkog razloga za njihovo stanje. Utjecaj na današnji „kolektivni klimatizam“ koji forsiraju vlade, medijski, ali na žalost i akademski savez neprekidno promiču dezinformaciju da korištenje fosilnih goriva u društvu uzrokuje sve probleme sa klimom na Zemlji. Ako je neko područje na svijetu toplije ili hladnije od „normalnog“, to je zbog klimatskih promjena. Ako postoje šumski požari, oluje, poplave ili suše, to su klimatske promjene. Čak je i siromaštvo posljedica klimatskih promjena koje je uzrokovao čovjek.

Malo više medicinskog svjetla na ovu histeričnu situaciju je nedavna studija objavljena u časopisu *The Lancet*. U članku „Klimatska anksioznost kod djece i mladih i njihova uvjerenja o odgovorima vlade na klimatske promjene: globalno istraživanje“. Caroline Hickman sa suradnicima navodi kako klimatske promjene imaju važne implikacije na zdravlje i budućnost djece i mladih, no oni imaju malo moći ograničiti njihovu štetu, čineći ih ranjivima na klimatske tjeskobe. Ovo je prvo opsežno istraživanje klimatske tjeskobe kod djece i mladih u svijetu i njezina odnosa s percepcijom odgovora vlade. Na 10.000 mladih ljudi u dobi od 16 do 25 godina studija je pokazala da je 59% izrazito zabrinuto zbog klimatskih promjena, a 84% barem umjereno zabrinuto. Ispitanici su patili od tuge, tjeskobe i ljutnje, te su se osjećali nemoćno, bespomoćno i odgovorno za situaciju. Autori su zaključili da je klimatska tjeskoba toliko velika da ovi mladi ljudi vjeruju da je čovječanstvo osuđeno na propast, da se uništava sve što cijene i da bi se trebali suzdržati od rađanja djece. Oni također vjeruju da bi ih vlada mogla zaštiti, ako bi slušala njihove osjećaje, potvrdila i poštovala njihova uvjerenja i zahtjeve, te provodila politiku koja eliminira korištenje fosilnih goriva i „neodrživi“ stil života!

Nagrađivani autor William L. Kovacs piše u svom članku kako je činjenica da naš planet Zemlja, a posebno SAD, danas imaju puno čišći zrak i vodu nego prije jednog stoljeća, nevažna onima koji su opsjednuti klimatskom histerijom. Kao i činjenica da je mnogo više ljudi zdravo, dobro uhranjeno i živi dulje nego ikad prije. William L. Kovacs radio je, između ostalog, kao potpredsjednik Gospodarske komore SAD-a, te glavni savjetnik kongresnog odbora i partner u odvjetničkim tvrtkama u SAD-u. N jegova knjiga *„Reformirajte kakistokraciju“* (vladanje najmanje kvalificiranih, najbeskrupuloznijih) dobitnik je nagrade neovisnog tiska za 2021. za političke i društvene promjene.

Njegova studija Nacionalnog instituta za zdravlje o Covidu-19 i političkoj ekonomiji masovne histerije fokusirala se na to kako su politički sustav i društveni mediji negativno utjecali na javnu svijest tijekom pandemije Covida. Rezultati studije svakako se odnose na situacije u kojima veliki segmenti stanovništva vjeruju da su kontinuirano izloženi opasnim uvjetima, unatoč tome što nema ozbiljnih šteta. Autori studije opisuju masovnu histeriju kao „veliku grupu ljudi koja se kolektivno jako uznemiri“ negativnim informacijama. Lažna ili pogrešna informacija „izaziva strah i širi se u društvu“. Oni prikladno nazivaju ovo širenje emocija i tjeskobe kroz pogođene skupine „zarazom“.

Nakon što je zaražena skupina u stanju masovne histerije vlada može „nametnuti mjere ostatku stanovništva, nanoseći gotovo neograničenu štetu“, uključujući ukidanje i gaženje građanskih sloboda, a sve to opravdava tvrdnjama da je potrebno spriječiti katastrofu.

Autori opisuju kako je savezna vlada koristila karantene i socijalno distanciranje kako bi stvorila veću Covid histeriju, smanjila psihološki otpor i nametnula kazne za nepridržavanje. Vladine mjere, u kombinaciji s novinskim agencijama i društvenim medijima, promovirale su goleme negativne kampanje vijesti koje su dodatno pogoršale psihičko zdravlje namjernim plašenjem ionako zabrinutog stanovništva. Autori zaključuju da vladina eliminacija informacija koje propituju izazivaju ili se natječu s njezinim preferiranim narativom - kombinaciji s lažnim ili negativnim informacijama koje šire vijesti i društveni mediji - čini društvo sklonijim razvoju masovne histerije.

Bidenova administracija (poučena Covidom) sve više je pribjegavala širenju straha od klime, koristeći ”klimatsku krizu” za stvaranje stanja koja izazivaju masovnu tjeskobu i histeriju. Predsjednik Biden je redovito inzistirao: “Klimatske promjene su egzistencijalna prijetnja čovječanstvu... nekontrolirano, zapravo će ispeći ovaj planet.” Biden je nadalje tvrdio da je “pristup cijele vlade” ”klimatskoj krizi” bitan i da se mora striktno propisati, budući da utječe na svaki aspekt društva i sve stvari koje društvo stvara.

William L. Kovacs piše otkako je Bidenova administracija obećala eliminirati fosilna goriva, klimatski aktivisti žele iskoristiti vladu za kontrolu društva, stvarajući kolektivne skupine opsjednute iluzijama i pretjeranim strahovima da klimatske promjene uništavaju planet Zemlju. Ovaj pokret klimatskog kolektivizma vjeruje da će demontaža društva omogućiti vladi da spriječi smak svijeta. Provodeći pristup cijele vlade, predsjednik čini klimatske promjene glavnim saveznim prioritetom. Promjene politike su napravljene u svakom aspektu upravljanja kako bi se i odgovorilo na klimatske promjene, uključujući nove poreze, ekektrična vozila, preoblikovanje američkih vojnih misija, mijenjanje okvira međunarodnih odnosa i reguliranje uređaja, elektrana, električne mreže, proizvodnje nafte i poizodnje općenito. A najveći umovi i stručnjaci kao i svaki zdravi razum znaju da je klima nešto mnogo veće od čovjeka, a kamoli ne od politike ionako nesposobnih.

Mediji prate ovaj narativ o klimatskim promjenama kako bi se dodvorili vladi. Do studenog 2021. vijesti o klimatskim promjenama u SAD-u dosegnule su najvišu razinu svih vremena. Ključ povećanja pokrivenosti bila je promjena u opisivanju od globalnog zatopljenja do ”intenzivnijih riječi i izraza”za opisivanje fenomena poput “klimatske krize”, “klimatske katastrofe” i “klimatske opasnosti” Ti se novi pojmovi zatim ugrađuju u medije i algoritme za praćenje društvenih medija. Jedan “stručnjak” kaže da ovo “pomaže u opisivanju stvarnog našeg svijeta”- ili barem klimatskog kolektivističkog svijeta za kojim tragaju.

Unutar dvije godine Bidenove administracija i njezini saveznici uvelike su povećali masovnu histeriju o klimatskim promjenama, osobito među mladima. Ovi mladi ljudi sada vjeruju da su klimatske promjene toliko štetne da se svaki aspekt društva mora regulirati. Zapravo, otkriva *Lancetova* studija tjeskoba je postala toliko duboko ukorijenjena da se čak i cjelokupna vladina reakcija smatra nedovoljnom. Bidenov tim i njegovi medijski, akademski i korporativni partneri u obmani nisu samo stekli ogromnu moć bez presedana nad našim životima i životnim standardom. Oni su stvorili krizu mentalnog zdravlja unutar segmenta stanovništva koji će uskoro postati vodeći u SAD-u u gotovo svim sferama društva.

Postavlja se logično pitanje: Otkud ta silna histerija? Iako u čitavoj toj priči o klimatskim promjenama ima jako puno nekonzistetnosti, jako puno cenzure, gotovo nikakve javne znanstvene rasprave i argumentacije, identično kao i u promoviranju Covid narativa. Naravno, odgovor je vrlo jednostavan - glavni pokretač je novac i vlast, čak i pod cijenu izazivanja prirodnih katastrofa, poput izazivanja požara epskih razmjera i uništavanja šuma, aktivacije HAARP (od engleski *High-frequency Active Auroral Research Program*) tehnologije, geoinjženjeringa, forsiranja elektromagnetskog zračenja i slično.

Citirat ću zanimljiv napis na portalu Epoha, jer on daje odgovor na pitanje zbog čega ta histerija:

“To je najveća pljačka novca građana ikada, nikada u ljudskoj povijesti nije potrošeno više novca bez ikakvog dokaza, a da se tim novcem stvarno postižu opiljivi rezultati za navedeni cilj. Riječ je o nezamislivim svotama koje su se skupljale i preusmjeravale poslušnicima i profiterima gotovo 20 godina otkako je uvedena genijalna ideja oporezivanja samog zraka (CO_2, crkveni porez). Uglavnom ignorirani od strane ogromne većine ljudi, izumitelji beskonačnog izvora novca u početku su neizravno to unovčavali. To je razumljiva motivacija za implementaciju eko religije, za prodaju alternativnih činjenica i čitavog šarlatantva kao znanosti i za sviranje najvećeg propagandnog organa svih vremena!”

(https://epoha.com.hr/2023/08/11/gerald-markel-tvrdi-zaštita-klime-prikriva-najvecu-pljacku-u-ljudskoj-povijesti).

Zabrinutost zbog klimatskih promjena i nezadovoljstvo odgovorima vlade rašireni su među djecom i mladima u zemljama diljem svijeta i utječu na njihovo svakodnevno funkcioniranje. To samo pokazuje kako se može manipulirati velikim dijelom pučanstva, osobito mladim ljudima i djecoma (ali i odraslima). Postoji hitna potreba za daljnjim istraživanjem emocionalnog utjecaja narativa klimatskih promjena na djecu i mlade, te je na vladama da potvrde njihovu nevolju poduzimanjem hitnih mjera u vezi s klimatskim promjenama. Opet napominjem da bi se sagledalaistinitost tvrdnji u vezi sa tzv. zagrijavanjem Zemlje potrebna je argumentirana, necenzurirana znanstvena i stručna rasprava.

EPILOG

Tekstovi objavljeni o tzv. klimatskim katastrofama pisani su u vrijeme američke administracije pod vodstvom J. Bidena koja je favorizirala čitav niz gluposti. Kao i svemu , tako i ovom ludilu nazire se kraj. Dolaskom Trumpove administracije mijenja se između ostalog korjenito i narativ o klimatskim katastrofama uvjetovanim čovjekom. Iako Europa zbog većine svojih lidera pruža otpore promjenama besmislenih narativa, situacija se mijenja i na starom kontinentu. Dogme poput Covida, tzv. cjepiva, klimatskih katastrofa, geoinjženjeringa itd. tope se poput leda na vatri. Sada je posve jasno da se ovdje nije radilo o stvarnim, znanstveno utemeljenim događajima već o kreaciji politike. Dovoljno je bilo samo promijeniti vlast, pa da se sve sruši poput kuće od karata. Ipak, moramo priznati da ti procesi nisu niti brzi, niti bez otpora. Oni su se gradili godinama. Među ostalim odlukama, novoizabrani predsjednik Trump najavio je znatno produženje korištenja fosilnih goriva, jer nagli prekid prouzročio bi nesagledivu štetu. Čak i najokorjeliji zagovornici klimatskih katastrofa mijenjaju svoje mišljenje. Citirat ću izjavu napisanu u Epohi:

“Bivši britanski premijer Tony Blair upozorava da je rasprava o klimatskim promjenama postala iracionalna i obeshrabruje javnost da podrži potrebne akcije. Prema njegovim riječima, potrebno je napustiti nerealni pritisak za brzo ukidanje fosilnih goriva i usredotočiti se na tehnološka rješenja poput nuklearne energije i hvatanja ugljika. Blair također kritizira neučinkovitost međunarodnih summita i poziva na pragmatično resetiranje klimatske politike.”

Slično se događa i sa ostalim dogmama. U jednom svom videu Clayton Morris naglašava iznenađujući obrat oko planiranog sporazuma Svjetske zdravstvene organizacije o pandemiji. Prvotni plan, koji je izazvao brojne kritike u cijelom svijetu, očito je neslavno propao. Ovo je bio značajan razvoj događaja - i velika prepreka za one koji su nastojali potkopati nacionalni suverenitet u korist globalne kontrole. Daklke, ideja je bila ništa manje nego pokušaj da se uspostavi središnja globalna zdravstvena vlada - distopija koju promoviraju osobe poput šefa SZO-a Tedrosa Adhanoma Ghebreyesusa i osnivača Svjetkog ekomoskog foruma Klausa Schwaba.

Demontira se i narativ o promjenama klime, zastiranja Sunca, te potencijalnim štetnim učincima geoinjženjeringa općenito. I tu neovisna znanost mora dati svoj konačni sud. Epoha izvještava:

Dio neba iznad Zagreba 28.10.2025 u 15:16

“Ministar zdravstva SAD-a Robert F. Kennedy Jr. ovog je tjedna gostovao u emisiji Dr.Phil, gdje su raspravljali o rezultatima druge Trumpove administracije nakon prvih 100 dana. Međutim, ono što je privuklo najviše pažnje bila je tema o kojoj političari rijetko javno govore - prskanje neba i tajni geoinjženjerijski eksperimenti. Na pitanje : *Što je sa injekcijama aerosola u stratosferu koje nas svakodnevno bombardiraju? Brom, aluminij, stroncij - prskaju nas cijeli dan.... Kako da to zaustavima?”* Kennedy je izravno odgovorio: “To se ne događa unutar moje agencije. Mi to ne radimo. To je ono što mislimo - DARPA radi, a puno toga sada dolazi iz mlaznog goriva. Ti se materijali stavljaju u gorivo. Učinit ću sve što je u mojoj moći da to zaustavim. Dovodimo nekoga tko će biti posvećen tome - da otkrije tko to radi i da ih pozove na odgovornost.”

(https://epoha.com.hr/chemtrailsi/robert-f-kennedy-jr-optuzuje-pentagon-za-geoinjzenjering-i-kemijske-tragove-koji-negativno-utjecu-na-cijeli-svijet/#google...vignette)

Ovo nije prvi put da Kennedy javno govori o takozvanom programu “kemijski tragovi”. Još u kolovozu prošle godine putem društvenih mreža, nazvao je geoinjženjering “zločinom” i obećao da će ga zaustaviti.

Napisao: Akademik Krešimir Pavelić

Zašto mediji potiču roditelje da kod svoje djece stvaraju zabrinutost zbog klimatskih promjena?

Dominantni način klimatskog novinarstva u mainstream zapadnom tisku: besprijekorna fuzija zagovaranja, emocionalne privlačnosti i selektivnog empirizma u kojoj se ne moraju nametati protudokazi niti se mora primjenjivati skeptičan glas. Naša djeca plaćaju cijenu, kaže Tilak Doshi.

Tilak Doshi
Datum: 15. lipnja 2026.
U *Financial Timesu* nedavno je objavljen prikaz knjige Pilite Clark — pridružene urednice lista koja piše o “poslovnom životu i klimatskim promjenama” — a koji je počeo sljedećom **žalbom:**
Ujedinjeno Kraljevstvo je zemlja G7 s poznatom državnom službom koja već otprilike dvadeset godina provodi politike za klimatske promjene na svjetskoj razini. Pa kako je onda

moglo biti toliko loše u suočavanju s poplavama, toplinskim valovima i požarima koji nanose toliku štetu svojem stanovništvu i gospodarstvu?
Ostavimo po strani oštru kritiku gospodina Jona Moynihana "čuvene" državne službe Ujedinjenog Kraljevstva i "politika za klimatske promjene na svjetskoj razini", te države, koje se ističu kao tek nešto više od narcisoidne ispraznosti kojoj se bavi ekonomski nepismena vladajuća klasa.
Četiri knjige pod budnim, odobravajućim pogledom gospođe Clark nosile su naslove natopljene tisućljetnim strahom. Površno ih je pregledala, ali uz odobravanje, zaključivši da "je stanje klime danas zabrinjavajuće za bilo kojeg roditelja" i da "odrasli imaju mnogo toga naučiti od djece, a posebno njihovu moralnu jasnoću o problemu klime koji će biti glavni izazov njihovih života" . Čini se da je ružičasto-lososov list svoje ovlasti proširio s tržišta kapitala i korporativnih zarada na moralnu poduku britanskih roditelja.
Moglo bi se nekoga opravdati ako to čita kao satiru. Nije. Prije je to karakterističan primjer onoga što je postalo dominantni način klimatskog novinarstva u mainstream zapadnim medijima: neprimjetno sjedinjenje zagovaranja, emocionalne privlačnosti i selektivnog empirizma u kojem nikakvi protuargumenti ne moraju upasti, niti skeptičan glas treba imati udjela.
Kao BBC, koji je davno odlučio da je 'ravnoteža ' oko klime oblik neodgovornosti, *FT* djeluje na ustaljenoj pretpostavci da je znanost zatvorena, da je katastrofa neizbježna i da je jedini častan odgovor uzbuna. Ono što Pilita Clark u FT-u nudi svojim čitateljima nije objektivno novinarstvo nego liturgija.

Katalog pogrešnih pripisivanja
Ukratko razmotrimo što se u Clarkovu prikazu uzima kao dokaz.
Prva knjiga Davida Shukmana *The Response: A Story of Fire and Flood in Britain 's New World of Extremes* iznosi "katalog neuspjeha", koji uključuje požare u srpnju 2022. u istočnom Londonu koji su uništili gotovo 20 domova u rekordnoj vrućini od 40 °C, IT kvar u londonskoj bolnici, te starijeg čovjeka koji se skoro utopio u poplavljenom stanu u podrumu nakon preopterećenih oborinskih odvoda.
Druga, povjesničarka umjetnosti Thijs Weststeijn *The Future of the Past*, katalogizira štetu na kulturnoj baštini: Venecija poplavljena 2019., britanski treseti suše se i ugrožavaju 20.000 arheoloških lokaliteta iz doba kamena naovamo, egipatske piramide postaju sive. Ti se događaji, promatrani zajedno, predstavljaju kao simptomi jedne, sveobuhvatne "klimatske izvanredne situacije".
Knjiga Clivea Hamiltona *Negotiating the End of the World: Kant, Schmitt, and the Global Climate Struggle* treća je knjiga u Clarkovu prikazu. U toj knjizi Hamilton opisuje povijest pregovora o klimi kao borbu između suprotstavljenih vizija njemačkog filozofa Immanuela Kanta i Carla Schmitta, nacističkog pristaše koji je vidio svijet u kojem velike sile prirodno jedna drugu doživljavaju kao neprijatelje. U tom tipično manihejskom sustavu pogodovanom klimi ideolozi, cenzurna vrlina-signala EU-a koju vode briselski birokrati zemlja je Kanta; Kina je u potpunosti šmitovska, a SAD je se u posljednje vrijeme čvrsto okrenuo u Schmittov tabor.
Ben Rawlence 's *Think Like a Forest: Letters to My Children from a Changing Planet* dovršava četverac koji je predmet pregleda. U toj knjizi autor i otac dviju kćeri pita, u onome što naziva temeljnim proturječjem roditeljstva u modernom svijetu, "Kako se nosimo s time da odgajamo djecu unutar sustava koji ubija sve nas?" Ne treba mnogo više pojedinosti da bi se zaključilo u kojem smjeru ide ova knjiga.

Ipak, kratak pregled dostupne znanstvene literature trebao bi unijeti zastoj u bilo kojeg odgovornog novinara. Uzmimo tvrdnju da britanska tresetišta "presušuju tako brzo" zbog klimatskih promjena. Službene procjene Zajedničkog odbora za očuvanje prirode, Natural Englanda i DEFRA govore sasvim drukčiju priču: između 80% i 87% tresetišta u Ujedinjenom Kraljevstvu degradirano je prvenstveno zbog stoljeća izravnog gospodarenja zemljištem — drenažnih kanala, pretvorbe u poljoprivredu, iskopa treseta i prekomjerne ispaše. Malo je prostora za narativ o klimatskim promjenama.

Slično, potamnjivanje drevnih egipatskih spomenika dokumentirana je pojava, ali studije i egipatska tijela nadležna za očuvanje neosporno upućuju na zagađenje zraka u Kairu, rast razine podzemnih voda zbog širenja gradova i izmijenjenu hidrologiju nizvodno od Asuanske brane, te na migraciju soli iz temeljnih vapnenaca — čimbenike koji nemaju nikakve veze s globalnim atmosferskim ugljikovim dioksidom.

Što se tiče tvrdnje da je Britanija sada pogođena bez presedana ekstremima vremena, dugoročna homogenizirana serija podataka UK Met Officea pokazuje da nema statistički značajnog porasta u većini pokazatelja najekstremnijeg vremena, izvan prirodne varijabilnosti. Vlažne zime, povremeni toplinski valovi i događaji s poplavama imaju prethodnike u 19. i početkom 20. stoljeća.

Ono čime se Clark i autori koje hvali bave jest retorička tehnika agregacije: prikupiti širok raspon različitih, lokalno objašnjenih događaja, lišiti ih njihovih posebnih uzroka i povezati ih pod rubrikom „klimatske promjene". Riječ je o tehnici koja je lijena, intelektualno nepoštena i empirijski neodrživa. No iznimno je učinkovita kao propaganda, vjerojatno zato što se tako neumorno primjenjuje.

Institucionalna ekologija alarmizma

Vrijedi se zapitati kako je medijski diskurs stigao do ove točke. Kratki odgovor je da je klimatski alarmizam postao institucionalno samopojačavajući. Povjerenstva za dodjelu nagrada, uredničke hijerarhije, tijela koja financiraju bespovratna sredstva i krugovi konferencija svi biraju isti svjetonazor. Pilita Clark proglašena je novinarkom godine za okoliš na British Press Awardsu 2019. — treću godinu zaredom.

Njezinim kolegama na *FT* i njezinim kolegama na BBC-u, *Guardiánu* i *New York Timesu* pripada profesionalni ekosustav u kojem je valuta napredovanja uvjerljiv narativ o neumitnoj propasti. Kako je Rob Bradley iz Master Resource.org nedavno primijetio, nagrade gotovo uvijek skupljaju novinari neomaltuzijanskog usmjerenja, dok oni koji primjenjuju rigorozno empirijsko preispitivanje tvrdnji o klimi ostaju marginalizirani.

Paralela s kasnim Paulom Ehrlichom poučna je. Ehrlich 's *The Population Bomb*, objavljena 1968., predviđala je masovnu glad i kolaps društva u roku od nekoliko desetljeća. Bio je u krivu u praktički svakoj empirijskoj tvrdnji. Ipak je do kraja svoje duge karijere skupljao priznanja, stipendije i medijske pohvale. Njegov intelektualni neprijatelj, ekonomist Julian Simon, koji se 1980. okladio s Ehrlichom, da će košarica prirodnih resursa biti jeftinija za deset godina (i pobijedio uvjerljivo), umro je bez i najmanjeg djelića institucionalnog priznanja koje je bilo darovano čovjeku kojeg je pobijao.

Ekosustav klimatskog novinarstva replicira tu dinamiku s impresivnom vjernošću: katastrofisti su nagrađeni, empiristi su ignorirani i ciklus se sam od sebe nastavlja.

Glasovi koji su ostali izvan stranice

Sumnjivo je da je Clark marljivo angažirao opsežnu zbirku stručnog neslaganja s glavnom narativom konsenzusa. Steve Koonin, teorijski fizičar školovan na MIT-u i bivši *zamjenik tajnika* za znanost u administraciji predsjednika Obame u Ministarstvu energetike, iznio je u svojoj knjizi iz 2021. godine *Unsettled* da je ono što mediji i političari govore o znanosti o

klimi “toliko odmaknuto od stvarne znanosti da je apsurdno, dokazivo lažno” — tu formulaciju nije ponudio skeptični bloger, nego Holman Jenkins pišući u *Wall Street Journal*. Kooninova središnja optužba nije da se zagrijavanje ne događa, nego da je jaz između temeljne znanstvene literature i njezine medijske prezentacije golem i sustavno nagnut u jednom smjeru.

Koonin nije sam među ozbiljnim znanstvenicima koji imaju primjedbe na konsenzusni narativ kakav se prenosi javnosti.

William Happer, emeritus profesor fizike na Princetonu, Richard Lindzen, umirovljeni profesor meteorologije na MIT-u i jedan od vodećih svjetskih atmosferskih fizičara, Roger Pielke Jr., nekad direktor Centra za znanost i politiku tehnologije na Sveučilištu Colorado Boulder, i Judith Curry, bivša predsjednica Škole za geoznanosti i atmosferske znanosti na Georgia Tech-u — svi su to priznati znanstvenici koji su iznijeli teorijske i empirijske prigovore na pojedine aspekte službenog narativa. Nijednog od njih ozbiljna osoba ne bi okarakterizirala kao „klimatske poricatelje“. Svi su učinkovito izostavljeni sa stranica *FT*, BBC-a i šireg ekosustava institucionalnog klimatskog novinarstva. Ta navodna “činjenica“ da *FT* jednostavno „slijedi znanost“ očito je, u tom svjetlu, transparentno netočna. Riječ je o tome da se slijedi određeni, pomno odabrani izbor znanosti, filtriran kroz prizmu zagovaranja.

Djeca plaćaju cijenu

To nas dovodi do najuznemirujućeg aspekta Clarkinog teksta: njezina odnos prema djeci i besplatni savjeti njihovim roditeljima. Ben Rawlenceov žal kako se nosi s odgojem djece “u sustavu koji ubija sve nas” prikazan je odobravajuće u jednom mainstreamu financijske novine kao ozbiljan doprinos javnom diskursu. Zapravo, to je priručnik za prijenos psihološke nevolje na maloljetnike.

Posljedice ove dugotrajne, institucionalno poduprte kampanje klimatske anksioznosti kod mladih sada su dobro dokumentirane. Anika Sweetland, koja je javno govorila o svom iskustvu klimatskog indoktriniranja tijekom školovanja, opisuje svijet u kojem se ‘ustaljena znanost’ predstavljala kao oblik moralnog katekizma koji ne zahtijeva provjeru, bez rasprave i bez kvalifikacija.

Cijela je generacija bila izložena onome što se s punim pravom može nazvati proizvedenom nemoći: uvjerenju da je budućnost unaprijed zatvorena, da je odraslo društvo iznevjerilo njih i da će se njihovi životi odvijati na sve tamnijoj pozadini ekološkog kolapsa. Klinička literatura o eko-anksioznosti među adolescentima raste. Novinarski i institucionalni ekosustav koji je proizveo tu anksioznost — čiji su Clark i *FT* sastavni dijelovi — snosi dio odgovornosti za to.

Nije promjena klime ta koja predstavlja primarnu prijetnju mentalnom zdravlju i intelektualnom oblikovanju mladih u Britaniji i na Zapadu. Prijetnja je neumoljivo, jednostrano i empirijski nepošteno pojačavanje najgoreg mogućeg scenarija od strane institucija — novina, nakladnika, škola, vladinih agencija — koje su trebale znati bolje i nekada su znale.

Prema iskrenom izvještavanju

Financial Times osnovan je 1888. godine i izgradio je svoj ugled na rigoroznoj financijskoj i ekonomskoj analizi. Njegov trenutačni „woke” status ne služi toj tradiciji dobro kad mu stranice donose prikaze knjiga koji prikupljaju pogrešno pripisane vremenske događaje, zanemaruju primarnu znanstvenu literaturu o uzročnosti, isključuju ovlašteno osporavajuće (dissenting) znanstvenike i potiču roditelje da zauzmu stav egzistencijalnog očaja u korist „moralne jasnoće” njihove djece. *FT* bi trebao činiti ono što je nekad činio: primjenjivati analitičku strogost, predočiti dokaze pošteno i vjerovati svojim čitateljima da donesu vlastite zaključke.

Širi medijski ekosustav ima izbor. Može i dalje proizvoditi ono što Kevin Mooney u svojoj nedavnoj knjizi *Climate Porn* opisuje kao izmišljene narative o zastrašivanju odjevene u jezik znanosti. Ili se može vratiti temeljnim načelima empirijskog novinarstva: pratiti dokaze kamo god vode, uz dužnu pažnju, iskreno prikazivati neizvjesnost, dati prostora ovlaštenom osporavanju (dissentu) i oduprijeti se institucionalnim poticajima koji nagrađuju uzbunu umjesto točnosti („ako krvari, vodi").
Roditelji djece kojima Clark i njezini omiljeni autori upućuju svoje zabrinjavajuće savjete zaslužuju ništa manje od takve iskrenosti. Roditelji i njihova djeca dovoljno su pronicljivi da na vrijeme prepoznaju kada su bili obmanuti. Institucije koje su ih obmanule ustanovit će da se povjerenje, jednom izgubljeno, ne vraća lako.*Ovaj je članak objavljen na Tilak Doshi's Substack 13 june 2026.June.*

Dr Tilak K. Doshi
Dr Tilak K. Doshi urednik je za energiju u Daily Sceptic-u. Ekonomist je, član CO2 Coalition i bivši suradnik Forbesa. Pratite ga na Substacku i X-u.

Priredio i prevod: Gerber Zorislav